

з балканськими державами в минувшім році значно поліпшилися.

Переговори о торговельний договор з Сербією довели до такого стану річий, що вже не забаром можна буде заключити господарський трактат з цею державою. Вельми користно відібре ся на торговли Австрії і Угорщини також безпосереднє получене боснійської лінії залізничої з турецкою. По полученню грецької лінії залізничої з турецкою добуде ся безпосереднє получене Відень Будапешт-Сараево-Пірей, яке заразом уможливить найкоротшу дорогу з середньої Європи до Єгипту і Індії. Незабаром постарає ся правительство також о управлінні торговельних зносин між монархією а Болгарією, Румунією, Чорногорою і Грецією, що створить поле інтенсивної діяльності для австро-угорського промислу і торговлі.

„Вірні нашій балканській політиці — говорив бар. Еренталь — не стремимо там до ніяких територіальних набутків. Наша місія є культурною і економічною та побінна стати там важнішою, що перед балканськими краями отворює ся ера великого розвитку“. Економічне отворене Малої Азії і Мезопотамії буде все уважати ся великим ділом німецької підприємчості, але і другі великих культурні народи працюють ревно над отворенем нових жерел економічного добробиту в турецькій державі. Всі ті підприємства без огляду на їх характер, мають одну велику ціль — спрямувати на Стамбул через морські вузни величезну обміну економічних дібр між Заходом а Всходом. Очевидно, то піднесе вагу країв, положених перед Стамбулом. „Отже з рациї наших босній-

ских територій і ми є балканською державою і маємо задачею в зрозуміти знаки часу та визнати їх. Маю тут на думці запопадливу політику комунікаційну“. Підвальну дальнішого розвитку зроблено через будову всхідної залізниці аж до границі сербської і турецької. Біля лінії до Вердієві вже готова, а Сербія буде відповідну лінію на своїй території. В справі получення в Митровицю на території турецької пересправляє царгородський амбасадор Палявічін з султаном, який мабуть дозволить на переведене студій нової траси синдикату з австро-угорських і угорських банків. В плані є також получене з Чорногорою.

Запевнивші слухачів, що ему ходить тільки о задержанні давного торговельного становища держави в змінених відносинах та о запевнені добрих получень, для комунікаційних шляхів на півдні монархії, заявив бар. Еренталь, що при керуванні політикою великої держави в середині Європи все держави та традиційних зasad придержування наших союзів та удержання дружніх зносин зі всіма державами задля охорони наших прав і удержання загального мира „Находимо ся не лише в осередку Європи, але також на порозі Всходу, де нероз'язано богато трудних питань, а голос наш в раді народів буде мати значене лише так довго, доки наше рамя буде сильне“ — через те просить комісію приняти без зміни бюджет міністерства справ заграницьких та домагань управи армії і маринарки, які є з певністю дуже умірені.

Комісія по довшій дискусії приймала бюджет міністерства справ заграницьких без

зміни. П. Міністер в часі дискусії відповідав ще на деякі закиди делегатів та пояснював загальні відносини монархії до заграниці. — Так само приймала комісія для маринарки цілий підвищений бюджет по промові і поясненнях команданта маринарки гр. Монтекуколі.

Н О В И Н Е Й.

Львів, дня 29-го січня 1908.

— **Відзначення.** Президент краю в Карантії бр. Шин, президент краю в Чернівцях др. Октав Бляйлебен і маршалок краєвий бар. Юрий Василько одержали достойнство тайник радників. — Заступник маршалка краєвого на Буковині, професор рускої літератури при черновецькім університеті, др. Стефан Смаль-Стоцький одержав командорський хрест срібла Франц Йосифа.

— **Іменування і перенесення.** П. Намістник іменував командантів постерунків жандармерії вахмайстрів: Андрія Говійка у Ворохті і Антона Глода у Львові капелейстами в етаті Дирекції по ліциї у Львові. — Президія галицької краєвої Дирекції скарбу іменувала провізорича асистентів технічної контролі скарбової: Мар. Федоровського Зигм. Меруновича і Володим. Яворського сгалими асистентами технічної контролі скарбової в XI класі. — Львівський вищий суд краєвий іменував офіціялів канцелярійних: Едв. Квітівського у Львові і Мих. Скульського в Сянці старшими офіціялами канцелярійними ad personam в IX класі. — Гал. Дирекція почт і телеграфів перенесла офіціяла поштового Сг. Грега зі Львова і асистента поштового Адама Колодія з Рави рускої до Кракова.

— **Остережені.** Серед сільського населення шириться чутка, що всі фабрики в Сполучених Державах північної Америки, замкнені в причині теперішньої злої ситуації торговельної, будуть за кілька місяців занесені в повіні руку і що в наслідок того покаже ся в тім краю небавком знов велика потреба заграницьких робітників. Доси нема зовсім запоруки, що тогі вісти суть правдиві; ціля всякої імовірності розпускають їх товариства корабельні та їх агенти в цілі оживлення зменшеного руку еміграційного до Сполучених Держав північної Америки. В дійсності суть там відносини все ще такі, що все ще треба конче відряджувати еміграцію до Сполучених Держав.

— **Дрібні вісти.** Краєва комісія для рентових осель при краєвім Видлі призначила на послідній засідання 68 рентових позичок в сумі 581 800 К. Від часу засновання тої інституції призначено доси 221 рентових позичок в загальній сумі 2,113,650 К. — В Скалаті, як доносять до „Діла“ звідужали на пятнистий тиф тамошній фізик секретар староства. Неред 10 літами померли там на тиф 2 фізики один по другому: Наєдо і Яхович, а їх засупники Іванський і Любовецький вийхавши на нові посади, таки звідужали на тиф. — Купцеви Алльтерови Льохерови вкрадено вчера вічором на площи Голуховського 364 К. Підозріність ту крадіжку нотованого злодія Герша Зільбермана арештовано. — Панна Софія Вурштівна згубила золотий годинник вартості 60 К. — Згублено боу з чорного лиса зі сріблистим хвостиком і головкою вартості звиш 600 К. — Із замкненого помешка на п. Вол. Височанського при ул. Каліції ч. 14 вкрадено вчера кілька штук гардероби загальної вартості 300 К, а з передної компанії інститута музичного при ул. Словакського ч. 6 вкрадено вчера вечером на школу п. Бетті Вайнбергової жакет з чорних сельськів, варукавок, шапочку і пару білих рукавичок — все разом вартості 400 К. — У віденській магазині хорватської фабрики шкір викрали завантажені там два послугачі 275 тузинів бокс-кальфових шкірок вартості 40.000 К. Обох володіїв і тих, що купували від них ті шкірки, арештовано.

— **Два келишки на дорозі.** З Бояні доносять про таку оригінальну подію: Супруги Вавжинець (Лавро) і Марія Табак в Потіїдові дня 11 с. м.коло 8 год. вечером при вечери, при котрій вили також горівку, завели сварку в собою, під час якої жінка вдарила чоловіка в груди (в місце кола серця). Чоловік перевернувся на ліжко, по хвили встав, випив два келишки горівки, перевернувся на землю і закінчив жите.

трий его перехитрив. Коли вивідав ся, де Шольто перебуває, старав ся наймовірніше навязати зносини з котрим із мешканців дому. Пані Барнтон згадує про якогось дозорця, іменем Ляль Рао, про котрого не може сказати ані одного доброго слова. Відкрити то місце, де був сковорий скарб, було для Смолья річю неможливо. Крім майора і одного вірного слуги, котрий вже не живе, не знав о тім ніхто на сьвіті. Нараз довідує ся Смоль, що майор умирає. Мало не сказав ся з обави, що тайна скарбу готова би з ним піти до гробу; підходить він, мимо небезпечної, що сторожі можуть его відкрити, аж до Шольтового вікна. Лиш присутність обох синів не дала ему увійти до середини. Однак повен пінависти і злости на помершого вліз він слідуючої ночі до кімнати, перешукав всі папери в надії, що може знайде в них якісь вказівки, де знаходить ся скарб, і на памятку своєї гостини лішив карточку з многозначними словами: „Знак чотирох“. Як би він був майора убив, то в его очах не було би то звичайне убийство лиш справедлива кара, яку він виконав як заступник чотирох товаришів. Дивні самообманства того рода бувають досить часто у злочинців і доводять нераз до їх викриття.

Щож оставало ся Джонатанові Смолові? Він не міг нічого зробити, як лише потайком пильнувати старання, які роблено, щоби викрити скарб. Може бути, що він тимчасом покинув був Англію і лиш від часу до часу туди віртав. О відкриту замурованої вишки дістав він зараз повідомлене мабуть від якогось помічника в домі. Джонатан зі своєю деревляною ногою не годен би був добути ся до високої положеної кімнати, в котрій мешкав Вартоломей Шольто. Але ему помагає в тім якийсь дивний товариш, котрий поборює ті труднощі, але своєю бosoю ногою вступає в креозот. Отже то привело нашого Тобі на місце подїї і спонукало воїскового лікаря, котрий служить за половину платні, бігати на досвітках милями далеко.

(Дальше буде).

— Але то все лише пусті здогади.

— Борони Боже, то основні причини, котрі годяться з фактами; то показує дальніший хід справи: майор Шольто позістася через кілька літ в спокою, щасливий, що має той скарб. Відтак дістає він з Індії лист, котрий нагнав ему великий страху. Щож там було в тім листі?

— Мабуть повідомлене, що люди, котрим він не додержав слова, вийшли на волю.

— Або що они втекли. Се послідне єсть імовірніше; бо речеңець їх вищущена на волю він без сумніву зінав — то не було би ему зробило несподіванки. Щож він робить? Він старався забезпечити ся від чоловіка, що має деревляну ногу — від якогось білого чоловіка, памятайте собі добре; бо він уважає якогось англійського похатника за свого ворога і стріляє в него з пістолета. На варти єсть ім'я лише одного однієнського білого чоловіка; таїті другі ті гінду або магометани. Для того можемо напевно припустити, що той з хіддею а Джонатан Смоль не одна й tota сама особа. Чи знаходите в тім пояснені яку похибку?

— Ні, дійстно ні; она звізка і ясна.

— Ну, добре. Поставмож ся тепер на місце Джонатана Смоля і придивім ся справі з его становища. Він приїздить до Англії в подвійній намірі, відзискати то, що уважає за свою власність і зімстити ся на чоловіці, ко-

— Пелягра на Буковині. Пелягра, звана також італійською або льомбардською проказою, є то хороба, яка проявляється найчастіше у бідного населення в північній Італії, в Льомбардії або в південній Франції, де люди живуться по найбільші частини кукурудзою. Хороба тута проявляється загальним розстроєм знайду та травлення сполученого з розстроєм нервовим і загальним ослабленням аж крім того літом появляється на шкірі якася хороба подібна ніби до рожі, котра в зимі щезає а літом знов виступає. Так тягне ся тута хороба через кілька літ, аж остаточно чоловік ослабає щораз більше, попадає в тяжку задуму, туманіє зовсім або й з розуму сходить та вмирає. Безпосередньо причини сеїх хороб не знається; загально припускають, що на кукурудзі знаходить ся рід якихсь грибків, котрі дістаються до людського тіла і викликають загадну хоробу.

У нас на Покуті, де люди живуться також майже лише самою кукурудзою, майже не звістна а бодай не висувається так сильно, щоб звертала на себе увагу. Але її там можна побачити досить часто бідних людей, особливо жінок, в літі зі загаданою хоробою, особливо на руках на відслоненіх грудях і на ногах, виставлених при роботі на світло сонця. Люди туті нідіють і самі не знають, що їх хибає, а що не мають за що шукати лікарської поради, та й ніхто не звертає уваги на ту хоробу. Далеко частіше проявляється пелягра на Буковині. В черновецькім повіті було в 1906 р. 328 недужих в 25 громадах, в кіцманськім 191 на 13 громадах, вижницькім 79 на 11 громадах, вижницькім 46 на 9 громадах, заставницькім 236 в 16 громадах, серетськім 54 в 16 громадах, сторожинецькім 124 в 16 громадах, гурагуморськім 470 в 23 громадах, кіцполонгськім 54 в 11 громадах, радовецькім 210 в 17 громадах і сучавськім 414 в 28 громадах. Загалом було в 1906 р. 2266 недужих на пелягру, з чого 39 дітей і 2227 дорослих. На мужчин припадає 38,8, на жінок 61,2 процент недужих. Розуміється, що всі числа далеко не повні. Задля якоїсь нехочти, часами навіть опору сільського населення не може було досить мимо численних проб і заходів довідати ся про дійстичне число недужих. Тому її треба прияти, що їх було далеко більше, як подано в отсіх числах. Лише в тих громадах, де заведено харчівні або роздачу хліба для недужих, число їх сконстаторовано досить докладно, бо недужі зголосувалися о поміч. Сконстаторовано до тепер природне зовсім явище, що пелягра поширені більше в тих громадах, де населення бідне, аж в заможніших. Даліше її те, що лучається она в горських повітах далі рідше як на низинах. Акція проти пелягри почала ся лише що в 1905 р. заложенем трохи харчівень та одної пекарні в найбільш загрожених недугу громадах. Дотеперішні гарні успіхи принесли буковинському правительству і краю поширити акцію. На р. 1906 признало правительство 15,000, а гр.-пр. рел. фонд 10,000 К на заложене згаданих зavedень харчівні. Заложено доси в Раранчу, Василівцях і Мамаївцях Нових черновецького повіту, Волівці радовецького, Красна-Ільське стояржинецького та Босанче і Темівці сучавського; крім того заложено пекарні в Баяшештах і Браштах гурагуморського та Бурлі радовецького повіта. В 1906 р. було отже 6 харчівень (о 3 більше) і 3 пекарні (о 2 більше) для 12 громад 5 повітів.

— Самоубийства. При ул. Замарстинівській в реальності ч. 19 хотів відобрести собі життя реєстриент місцевої сторожі акцизової Тома Баранецький і стрілив собі револьвером в правий висок. В стані грізним відставила его поготівля ратункова до шпиталю. Причина самоубийства невідома. — Із Жовківщини пишуть нам: Дня 21 с. м. о 5 год. по полуночі позбавився життя 16-літній хлопець, Микола Слуха, син Андрія і Ксенії в Добрушині в той спосіб, що підніс в стодолі ручну молотильню дріжком до гори, підложив відтак голову на землю під дно молотильні а тоді спадаючи придушила єму голову так, що він погиб на місці. Причина самоубийства була обава перед карою за крадіжку.

— Похорон тори. В Коломиї — як доносять звідтам до „Діда“ — відбувався оногди незвичайний похорон. Вночі з п'ятниці на

суботу паревернула ся там в одній синагозі сівічка, що горіла за якогось помершого, а від неї заніла ся шовкова занавіса, яка закриває съвятій ковчег, в котрім хоронять тору. В огні згоріло 11 тор. Після Мойсеєвого закону належить ся съв. писаню велика пошана і похорони як помершій людині. Отже попіл із тор зложено до глиняної урни, прибрано єї білим полотном як мерця і вложено до скрині, в якій звичайно хоронять мерців. Хоронено останки урн при 6-тисячній здзвії народу. Серед заводження жінок запесено скриню на мірах вкритих чорною киресю на кладовище. Як зачувати, мають незабаром зібратися рабіні на обдумане покути для коломийського жидівського населення, котрого навістило спадене тори, що у Жидів уважається знаком Богового гніву.

Господарство, промисл і торговля.

ЦІНА ЗБІЖА У ЛЬВОВІ

дня 28 січня:

Ціна в коронах за 50 кільо у Львові.
Пшениця 11·80 до 12·—
Жито 11·50 до 11·70
Овес 6·70 до 6·40
Ячмінь пашний 7·20 до 7·40
Ячмінь броварний 7·80 до 8·40
Ріпак —— до ——
Льнянка —— до ——
Горох до варення 9·50 до 10·50
Вика 6·80 до 7·20
Бобик 7·— до 7·20
Гречка —— до ——
Кукурудза стара 8·20 до 8·40
Хміль за 56 кільо —— до ——
Конюшина червона 85·— до 95·—
Конюшина біла 40·— до 55·—
Конюшина шведська 80·— до 100·—
Тимотка 32·— до 38·—

Телеграми.

Відень 29 січня. Рада міста ухвалила на внесення вуглевої комісії предложить в парламенті наглячу петицію в справі ухвалення закону що до удержання копалень вугля і гуртової торговлі вуглем.

Петербург 29 січня. З Манджуриї доносять о значнім загромадженні і о маршах хінського войска. Після вістей з Іркутська очікують там загально поважних подій.

Лісбона 29 січня. Республіканська партія заявляє, що диктатура хоче здушити всікі свободи конституційні і стремить до особистих переслідувань. Партия визначує, що її цілюється поборювання монархічних поглядів а не осіб; она стремить до независимості вітчизни. Напружено в краю єсть велике; загально панує переконання, що теперішня ситуація не може довше тривати. Поліція розвиває оживлену діяльність. Кількох республіканських нотаблів і поступових політиків завізано до суду. Деякі республиканці наміряють виїхати з Португалії, щоби уникнути конфлікту з властями.

Петербург 29 січня. Міністерство комунікацій предложило Думі проект закону о будові другого шляху на сибирській залізниці Будова тає має відбутися в двох відступах; перша частина має бути скінчена до 1911 р. Загальний кошт обчислено на 157 мільйонів рублів.

Білград 29 січня. Скупщина розпочала вчера дискусію над бюджетом на 1908 р.

Софія 29 січня. Кн. Фердинанд поручив утворення нового кабінету проводиреви демократів Малинову.

Гельзінгфорс 29 січня. Вчера по полуночі на двірці залізничні узброєні розбішаки напали на двох стацийних служачих, котрі мали з собою скринки з грішми; убили одного з них і зрабували 300 марок та втекли.

Тебріс (Персія) 29 січня. (П. А.) Напружено збільшується. Слабий огонь здається вказувати на брак муніції у повстанців. Рабунки множаться. По купцях пішов переполох; они замикають склепи і пакують товари.

Запрошення до передплати.

З Новим Роком розпочинаємо вісімнадцятий рік нашого видавництва. Не потребуємо тут вказувати на то, яку прислугу робить „Народна Часопись“ нашій суспільності. Наші труди і змагання говорять самі про себе а наша читаюча публіка уміла їх оцінити. Скажемо для того коротко, що як доси так і на дальнє будемо старати ся нести сьвітло правди і науки в як найширші круги нашої суспільності та повідомляти їх о всім, що діється в сьвіті. На добір повістей і наукних матеріалів будемо клсти найбільшу вагу а вже з Новим Роком розпочнемо печатати гарну повість славного і добре нашим читателям звістного англійського писателя Конана Дойла.

Звертаємо при сім увагу, що передплату з провінції треба слати просто до нашої Адміністрації у Львові ул. Чарнецького ч. 12. Передплата з поштовою пересилкою виноситься:

на цілий рік 10 K 80 c
” пів року 5 ” 40 ”
” четверть року 2 ” 70 ”
” місячно — ” 90 ”

Поодиноке число 6 сотиків.

Львівські передплатники можуть передплатувати „Народ. Часоп.“ в Агенції днівників, пасаж Гавсмана ч. 9 і там собі її відбирати. Передплата у Львові і в ц. к. Староствах на провінції:

на цілий рік 4 K 80 c
” пів року 2 ” 40 ”
” четверть року 1 ” 20 ”
” місячно — ” 40 ”

Поодиноке число 2 сотики.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Сошицькій у Львові.

Нова сенсаційна програма

від 16 до 31 січня 1908.

Щоденно о год. 8 вечер представлена. В неділі і субота 2 представлена 4 год. по пол. і о 8 годині вечером. Що пятниці High-Life представлена. Білети вчасніше можна набути в кантторі Пльона при ул. Кароля Людвіка ч. 5.

За редакцію відповідає: Адам Креховецький.

■ Найдешевше можна купити лише ■

В А В К Ц И Й Н І Й Г а л и

Пасаж Миколаяша

меблі, образи, дивани, сальонову обставу, золото, біжутерії,
старинності і все можливе до домового уладженя.

Порозуміння з провінцією писемно.

Вступ вільний цілий день.

Головна агенція дневників

ст. Соколовського

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,
приймає пренумерату і оголошення до всіх днев-
ників краєвих і заграницьких.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може
приймати оголошення виключно лиш ся агенція.